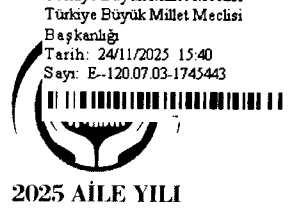

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-54045643-610-22093130
Konu : Soru Önergesi (7/33198)

7/33198 6K12

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 08.09.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1693983 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, İzmir Milletvekili Sayın Av. Sevdâ ERDAN KILIÇ'a ait 7/33198 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/33198) (2 Sayfa)

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN AV. SEVDA ERDAN KILIÇ'A AİT 7/33198 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

İzmir'in Çeşme ilçesinde yaşanan orkinos ölümleri, olayın meydana geldiği andan itibaren Bakanlığımızca yakından ve titizlikle takip edilmiştir. Ülkemizde faaliyet gösteren 6 (altı) adet Orkinos Yetiştiricilik çiftliğindeki ölümlerle ilgili durumun teknik ve bilimsel açıdan incelenmesi için uzman personel görevlendirilmiştir. Görevlendirilen personel, çiftliklerde incelemelerde bulunarak gerekli numune örneklerini almıştır.

Yapılan incelemeler ve alınan numune sonuçları değerlendirildiğinde çiftliklerdeki orkinos ölümlerinin, geçen yıl Malta'da benzeri yaşanan, deniz ortamında oksijenin normal seviyelerde iken su sıcaklığının mevsim normallerinin üzerinde seyretmesi sebebine bağlı olarak bakteriyel kaynaklı olduğu değerlendirilmektedir. Çiftliklerde bakterinin önlenmesi ve izole edilmesine yönelik gerekli çalışmalar yapılmış olup alınan son numuneler üzerinde yapılan incelemeler durumun normale döndüğünü göstermektedir.

Orkinos ölümlerinin gerçekleştiği bilgisinin alındığı günden itibaren ilgili kamu kurumları hızlı bir şekilde koordine olmuş ve görev alanları itibarıyla çalışmalarına başlamıştır.

Orkinos çiftliklerinin de içinde yer aldığı su ürünleri yetiştiricilik tesisleri il/ilçe tarım ve orman müdürlükleri tarafından Yönetmelik ve ilgili mevzuat çerçevesinde denetlenmektedir.

Yetiştiricilik tesislerinde il/ilçe tarım ve orman müdürlüklerimizce yapılan programlı denetimler, üretim periyotlarına bağlı olarak yılda en az iki kez yapılmakta ve denetim raporu düzenlenmektedir. Bu Yönetmelik hükümleri ile bu Yönetmeliğin atıfta bulunduğu diğer mevzuata aykırı yetiştiricilik yapan tesisler ve bunlar tarafından üretilen ürünler için, 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu'nun ilgili maddeleri ve ilgili mevzuat hükümleri uygulanır. Bu denetimler ihtiyaç duyulduğunda sayı ve zaman kısıtlaması olmaksızın Bakanlığımız personeli tarafından ihtiyaç duyulduğunda her zaman yapılmaktadır.

Bakanlığımız tarafından yapılan denetimler yanında, su ürünleri yetiştiricilik tesisleri Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı personeli tarafından kendi görev tanımları kapsamında denetlenmektedir.

Orkinos besi tesislerinin faaliyetleri için İzmir İl Tarım ve Orman Müdürlüğümüz tarafından yapılan son denetim 22.08.2025 tarihinde olmak üzere 2025 yılı içerisinde 25 defa denetlenmiştir. Son 5 yılda Bakanlığımız tarafından yapılan denetimlerde istenilen bilgi ve belgelerin zamanında ve doğru olarak ibraz edilememesi gibi nedenlerle 25 adet idari para cezası uygulanmıştır.

Mavi Yüzgeçli Orkinos balıkları, Türkiye'nin de içinde yer aldığı ve 52 üye ülkenin taraf olduğu Atlantik Ton Balıklarının Korunması Uluslararası Komisyonu (ICCAT) tarafından belirlenen kurallar çerçevesinde izlenmekte ve koruma önlemlerine tabi tutulmaktadır. Orkinos avcılığı ve besiciliği faaliyetleri bu kapsamda ICCAT tarafından yetkilendirilmiş görevliler tarafından izlenmekte ve çalışmalara eşlik edilmektedir. Raporlamalar ICCAT Genel Sekreterliğine yapılmaktadır.

Ölü veya yaralı halde kıyıya vuran orkinoslardan numune alınmış, ortamdaki uzaklaştırılarak imha edilmeleri sağlanmıştır.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı